Gerència Territorial
Metropolitana Nord

Memòria 2009
Institut Català de la Salut

Gerència Territorial
Metropolitana Nord

09

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Institut Català de la Salut
Gerència Territorial
Metropolitana Nord

Enric Argelagués Vidal
Director gerent de l'ICS

És per a mi una satisfacció fer-vos a mans la memòria d'activitats de la Gerència Territorial Metropolitana Nord de l'ICS de 2009, un any en què continuem consolidant-nos com una organització líder en l'atenció sanitària, la docència i la recerca en l'àmbit de la salut a Catalunya.

Aquest any hem fet un pas més en el desenvolupament de l'empresa pública, amb vistes a esdevenir una organització descentralitzada i amb base territorial: s'han aprovat els Estatuts de l'ICS, s'ha dissenyat el Pla estratègic per als propers anys, s'ha posat en marxa el projecte d'autonomia de gestió en 10 equips d'atenció primària i es continuen signant acords de gestió amb l'atenció primària i els hospitals.

L'ICS també avança fermament en el programa ARGOS. Ara ja són sis els hospitals de l'ICS que han implantat l'estació de treball clínic corporativa desenvolupada amb tecnologia SAP.

Estem satisfets de retre comptes de totes les accions portades a terme el 2009 i, sobretot, de tenir una plantilla de professionals competitiva, competent i preparada per afrontar els reptes de salut que ens planteja la societat del segle XXI.

Josep M. Bonet Bertomeu
Gerent territorial

A la Gerència Territorial Metropolitana Nord el 2009 hem treballat intensament en els objectius que són la raó de ser de la Gerència mateixa. Un d'ells és la millora de la continuïtat assistencial, que considerem clau per garantir un servei òptim a les persones que atenem. A la memòria que teniu a les mans en trobareu alguns exemples, especialment rellevants quan es refereixen a la relació entre els serveis de primària i de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol.

També hi trobareu exemples de dos objectius més que ens semblen bàsics: d'una banda, l'acostament dels serveis sanitaris a la població i, de l'altra, l'establiment d'aliances estratègiques amb altres proveïdors sanitaris, més enllà de l'empresa pública ICS. En aquest sentit, estem molt satisfets de l'aliança signada a mitjan 2009 entre l'Hospital Germans Trias i Pujol i l'Hospital del Mar per a la creació d'un centre terciari d'ictus, amb capacitat per atendre una població d'1.800.000 persones les 24 hores del dia els 365 de l'any, en coordinació amb tota l'atenció primària i amb els hospitals comarcals.

"Millorar la continuïtat assistencial és un factor que considerem clau per garantir un servei òptim a les persones que atenem."

En totes les accions que hem tirat endavant ha tingut prioritat sempre la voluntat de millora de l'eficiència en la gestió, que en aquests dotze mesos ha estat marcada pel moment econòmic i financer que s'ha viscut a Catalunya i a tot el món. Una voluntat que també ha marcat i seguirà marcant el desplegament estratègic corporatiu i territorial, igual que el desplegament dels plans directors d'infraestructures i de tecnologies en tots els centres que gestiona la Gerència Territorial Metropolitana Nord.

Pel que fa al futur, l'empresa i la Gerència fem diverses apostes clares. Responsabilitat social corporativa i qualitat i seguretat clínica en són dos dels enunciats. També continuem apostant per potenciar la recerca, que creix sense parar tant en l'àmbit de primària com en l'hospitalari, i que ha de seguir sent una eina ferma de progrés, però sobretot de millora de l'atenció als ciutadans. Els reptes i les necessitats que sorgeixen en l'atenció a les persones s'han de poder veure resolts després del seu trasllat a la recerca, perquè les persones són la raó de ser de la recerca mateixa.

El 2009 hem dut a terme un gran nombre d'accions per millorar els nostres centres i serveis, buscant l'equilibri necessari entre el manteniment de l'especificitat i la gestió integrada. Després de tot plegat, i un any i mig després de començar a encapçalar la Gerència Territorial Metropolitana Nord, arribo a diverses conclusions. Una és la importància de la suma de sinergies entre la primària i l'Hospital i entre l'Institut Català de la Salut i altres proveïdors. L'altra és la necessitat que l'Hospital Germans Trias i Pujol, un dels més grans de Catalunya, continuï creixent encarat al terciarisme, l'excel·lència i la recerca, que no faran sinó beneficiar totes les persones de la nostra àrea i de més enllà. Unes persones que, tant a l'Hospital com a la primària, són ateses per més de 7.500 professionals, a qui vull agrair la feina feta el 2009, que veureu resumida en la present memòria.

L'ICS a l'àrea Metropolitana Nord

La Gerència Territorial Metropolitana Nord és l'estructura organitzativa que gestiona els dispositius de salut d'atenció primària i atenció hospitalària de l'Institut Català de la Salut (ICS) a les comarques del Barcelonès Nord, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental. En aquestes comarques, ofereix assistència al 70% del territori i de la població. És a dir, 1.448.812 persones pertanyents a 79 municipis i ateses per 63 equips d'atenció primària. La Gerència també gestiona l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, centre hospitalari de primer nivell per al Barcelonès Nord i centre d'alta tecnologia i de referència per al conjunt del Barcelonès Nord i el Maresme. Per a determinades patologies més complexes, l'Hospital també és centre de referència per al Vallès i les comarques de Girona. A més, en tot el territori l'atenció hospitalària també és coberta per mitjà d'onze hospitals de la XHUP, amb els quals es coordinen tots els equips d'atenció primària.

L'any 2009, la Gerència Territorial Metropolitana Nord ha entrat en un període de consolidació i ha avançat més en el procés d'integració dels diferents nivells assistencials. Amb aquest objectiu s'ha reforçat la continuïtat de cures mitjançant el programa Prealt i s'ha impulsat la coordinació de l'activitat d'infermeria d'atenció primària i l'hospitalària. També s'ha atès coordinadament la casuística de la grip A. A més, diversos equips d'atenció primària han iniciat processos d'atenció integrada de patologies prevalents, com la insuficiència cardíaca congestiva o la malaltia pulmonar obstructiva crònica, amb la voluntat d'estendre aquesta fórmula d'atenció a la resta de malalties cròniques. I s'ha avançat igualment en la formació compartida.

En l'àmbit econòmic, s'han portat a terme diverses inversions que, en l'atenció primària, han permès obrir quatre centres nous, ampliar-ne tres més, reformar-ne cinc i, encara, s'han iniciat les obres de construcció de tres més. D'altra banda, també s'ha començat a implantar el projecte d'autonomia de gestió dels equips d'atenció primària, que ha de permetre una implicació més gran dels professionals en la gestió de l'assistència sanitària i una millor eficiència en la utilització de recursos. El 2009, dos equips han iniciat ja el procés d'autonomia de gestió i per al 2010 es preveu incorporar-n'hi vint-i-dos més.

A l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol s'ha acabat la primera fase de les obres de les noves urgències i s'han habilitat nous espais per atendre els parts naturals. A més, l'obertura del laboratori de proves funcionals digestives representa una aposta contínua per l'alta tecnologia. També s'han ampliat les places d'aparcament, cosa que comporta una sensible millora de les infraestructures destinades als usuaris.

Població	1.448.812
Municipis	79
Professionals	7.648
Pressupost	528.016.603 euros

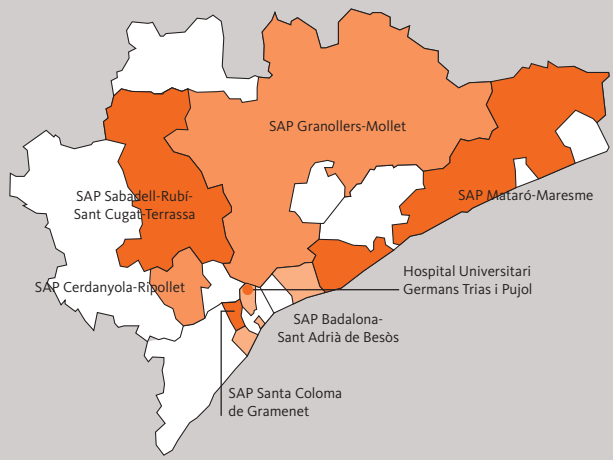

- 63 equips d'atenció primària (EAP)
- 2 serveis de laboratori
- 8 serveis de diagnòstic per la imatge
- 5 unitats d'atenció continuada i urgències de base territorial (ACUT)
- 10 centres d'especialitats extrahospitalàries
- 7 serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)
- 5 programes d'atenció domiciliària, equips de suport (PADES)
- 3 serveis de salut mental
- 1 servei de rehabilitació
- Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

Població i recursos estructurals

Superfície i població

	Comarques completes	Gerència Territorial
Superfície (km²)	1.864	1.304
Població (gener de 2009)	2.072.544	1.448.812
Densitat	1.112	1.111

Font: Institut d'Estadística de Catalunya (IdEsCat), Instituto Nacional de Estadística (INE), gener de 2009.

Població assignada i percentatge relatiu de població atesa

	Població assignada	Atesa/assignada
0 a 14 anys	230.069	106,6%
15 a 64 anys	974.071	79,1%
65 a 74 anys	103.800	104,9%
75 anys i més	96.867	119,4%
Total	**1.404.807**	**88,3%**

Font: Registre central d'assegurats (RCA), desembre de 2009.

Centres i serveis de l'atenció primària

	SAP Mataró-Maresme	SAP Santa Coloma de Gramenet	SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs	SAP Granollers-Mollet	SAP Cerdanyola-Ripollet	SAP Sabadell-Rubí-Sant Cugat-Terrassa	Total
Nombre de centres	30	7	12	38	9	21	117
Centres d'atenció primària	14	7	10	28	8	19	86
Consultoris locals	16	–	2	10	1	2	31
Equips d'atenció primària	13	6	9	16	6	13	63
Atenció continuada urgent territorial*	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	5
Punts d'atenció continuada	9	1	2	8	2	3	25
Centres d'urgències d'atenció primària	–	–	–	–	1	1	2
Atenció especialitzada	2	1	2	2	1	1	9
Atenció a la salut sexual i reproductiva	1	1	1	2	1	1	7
Equips de suport a l'atenció domiciliària	1	1	1	2	–	–	5
Diagnòstic per la imatge	1	1	2	2	2	1	9
Laboratori**	–	–	1	–	–	–	1
Rehabilitació	1	–	1	–	–	–	2
Unitat de Salut Mental	–	–	–	–	1	–	1
Centre d'Atenció a les Drogodendències	–	–	–	1	1	–	2
Unitat de Salut Internacional***	–	1	–	–	–	–	1

* L'ACUT del Barcelonès Nord dóna assistència a: Badalona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet.
** El Laboratori clínic de Badalona dóna servei al Barcelonès Nord, el Maresme i el Vallès Oriental.
*** La Unitat de Salut Internacional, situada a Santa Coloma, dóna servei a tot el territori metropolità nord.

L'activitat d'un dia

Atenció primària (visites)

20.053	Medicina de família
4.686	Pediatria
808	Infermeria
999	Odontologia
257	Treball social
1.862	Atenció continuada

Atenció especialitzada i serveis de suport a l'atenció primària

1.868	visites a l'atenció especialitzada
1.025	visites a l'atenció a la salut sexual i reproductiva
465	sessions de rehabilitació
74	visites de salut mental i atenció a les drogodependències
76	visites del PADES
1.520	proves diagnòstiques
1.914	sol·licituds de laboratori

Hospital

110	altes
106	intervencions quirúrgiques
302	urgències
1.415	consultes externes
93	sessions d'hospital de dia
4.004	kg de roba rentada no quirúrgica
438	kg de roba rentada quirúrgica/estèril
4.442	kg totals de roba rentada
468	esmorzars servits
592	dinars servits
420	berenars servits
507	sopars servits

Estructura física hospitalària	
Llits assignats	638
Llits crítics i neonats	48
Llits semicrítics	33
Places d'hospital de dia	65
Llocs d'atenció de cirurgia sense ingrés	8
Sales d'operacions	17
Sales de part	2
Sales de consulta externa	97
Gabinets (exploració complementària)	26
Urgències (boxs)	55

Equipaments d'alta tecnologia hospitalària	
Tomografia computada (TC)	2
Ressonància magnètica	1
Gammacambra	2
Sala d'angioneuroradiologia intervencionista	1
Sala d'hemodinàmica	2
Sala d'electrofisiologia cardíaca	1
Sala d'urodinàmica	1
Litotriptor	1
Accelerador de partícules	3
Simulador	1
Planificador tridimensional	1

Activitat assistencial a l'atenció primària

El volum general d'activitat assistencial a l'atenció primària ha augmentat lleugerament respecte de l'any anterior, cosa que, malgrat l'entorn de contenció pressupostària, indica el bon nivell de tots els equips i també l'eficiència de la gestió.

Visites dels EAP

	SAP Mataró-Maresme	SAP Santa Coloma de Gramenet	SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs	SAP Granollers-Mollet	SAP Cerdanyola-Ripollet	SAP Sabadell-Rubí-Sant Cugat-Terrassa	Total
Medicina de família	980.110	490.473	730.714	1.233.341	521.490	996.940	4.953.068
Pediatria	198.541	116.168	154.379	307.563	131.870	248.935	1.157.456
Infermeria	712.435	405.579	456.613	799.496	328.297	569.241	3.271.661
Odontologia	47.051	21.736	29.198	68.116	36.551	44.098	246.750
Treball social	16.676	11.285	12.613	11.626	5.695	5.642	63.537
Total	**1.954.813**	**1.045.241**	**1.383.517**	**2.420.142**	**1.023.903**	**1.864.856**	**9.692.472**
Centre	1.913.919	1.028.045	1.371.232	2.371.344	1.007.243	1.827.684	9.519.467
Domicili	40.894	17.196	12.285	48.798	16.660	37.172	173.005
Consultes telefòniques*	86.900	16.824	28.903	96.587	221	72.047	301.482

Font: SIAP / SIAH – SAP.
* Les consultes telefòniques estan incloses a les visites al domicili i a les visites al centre.

Visites d'atenció continuada i urgent territorial

	SAP Mataró-Maresme	SAP Santa Coloma de Gramenet	SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs	SAP Granollers-Mollet	SAP Cerdanyola-Ripollet	SAP Sabadell-Rubí-Sant Cugat-Terrassa	Total
Centre	176.848	38.426	36.354	74.283	204.023	129.816	659.750
Domicili	3.468	9.403		3.117	1.641	2.290	19.919
Total	**180.316**	**84.183**		**77.400**	**205.664**	**132.106**	**679.669**

Font: SIAP / SIAH – SAP.

Unitats de suport d'atenció primària

	SAP Mataró-Maresme	SAP Santa Coloma de Gramenet	SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs	SAP Granollers-Mollet	SAP Cerdanyola-Ripollet	SAP Sabadell-Rubí-Sant Cugat-Terrassa	Total
Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR)	92.362	39.605	8.834	22.132	45.471	44.851	253.255
PADES	3.691	779	2.137	12.094	–	–	18.701
Diagnòstic per la imatge (proves)	63.823	44.900	61.875	80.456	42.623	81.790	375.467
Radiologia convencional	48.493	34.591	43.932	73.055	39.430	65.114	304.615
Patologia mamària	6.994	2.342	4.380	3	321	7.405	21.445
Ecografies	8.336	7.967	13.563	7.398	2.872	9.271	49.407
Laboratori							
Peticions	–	–	472.908	–	–	–	472.908
Determinacions fetes	–	–	5.418.348	–	–	–	5.418.348
Proves derivades	–	–	28.593	–	–	–	28.593
Rehabilitació	114.750	–	–	–		–	114.750
Salut mental	–	–	–	–	10.632	–	10.632
Atenció a les drogodependències	–	–	–	1.423	6.226	–	7.649
Salut internacional	–	7.335	–	–	–	–	7.335

Font: SIAP / SIAH – SAP.

Visites d'especialitats

	SAP Mataró-Maresme	SAP Santa Coloma de Gramenet	SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs*	SAP Granollers-Mollet	SAP Cerdanyola-Ripollet	SAP Sabadell-Rubí-Sant Cugat-Terrassa	Total
Primeres visites	72.539	23.076	–	55.378	33.685	61.690	246.368
Visites successives	44.376	28.830	–	42.132	31.430	69.080	215.848
Total	**116.915**	**51.906**	–	**97.510**	**65.115**	**130.770**	**462.216**

Font: SIAP / SIAH – SAP.
* L'assistència especialitzada del SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs està tota integrada a l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol.

Activitat assistencial a l'atenció hospitalària

Altes	
Total altes	27.195
Altes d'hospitalització convencional	21.635
Altes de cirurgia major ambulatòria	5.560

Hospitalització a domicili	
Visites	896

Urgències	
Total urgències	110.119
Urgències ingressades	11,19%
Urgències sense hospitalització	88,81%

Consultes externes	
Total consultes*	349.543

* Inclou l'atenció especialitzada dels CAP Dr. Robert, de Badalona, i Dr. Barraquer, de Sant Adrià de Besòs.

Activitat quirúrgica	
Intervencions quirúrgiques	26.196
Convencionals (programades i urgents)	8.243
Cirurgia major ambulatòria	5.560
Cirurgia menor ambulatòria	12.393

Hospital de dia	
Sessions	22.926

Activitat d'alta complexitat	
Trasplantaments	58
Renals	57
Renopancreàtics	1
Cardiologia	
Cateterisme cardíac	2.777
Tractament d'arítmies per ablació	96
Cirurgia cardíaca extracorpòria	477
Neurociències	
Neuroradiologia intervencionista	55
Cirurgia del Parkinson	10
Cirurgia de l'epilèpsia	6
Altres procediments d'alta complexitat	
Radiologia intervencionista	1.274
Endoscòpia intervencionista	3.895
Litotrípsia	196
Tractaments de medicina nuclear	22
Cirurgia d'obesitat mòrbida	42

Font: SIAP / SIAH – SAP i Hospital Universitari Germans Trias i Pujol.

Assolint objectius

L'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol ha continuat treballant per poder atendre de forma integral totes les persones que viuen al Barcelonès Nord i el Maresme, i s'ha refermat com a centre de referència i d'alta tecnologia. L'activitat assistencial de l'Hospital ha augmentat respecte al 2008, i s'han assolit tots els objectius fixats per l'ICS pel que fa a les altes d'hospitalització, les hospitalitzacions a domicili, el nombre de visites a consultes externes i l'activitat com a hospital de dia.

Més ingressos, menys estada mitjana

Un dels objectius complerts el 2009 ha estat augmentar el nombre d'ingressos que, alhora i un any més, han reduït la seva durada. Així, l'estada mitjana dels pacients ingressats a l'Hospital el 2009 ha estat de 7,48 dies, cosa que significa gairebé un dia i mig menys que el 2007. En paral·lel, el Germans Trias i Pujol fa una aposta ferma per la cirurgia major ambulatòria (CMA), que no requereix ingrés i l'any passat va suposar més de 5.500 altes, un 7,8% més que el 2008. De totes aquestes altes destaquen les més de 1.700 del Servei d'Oftalmologia, que opta per la cirurgia major ambulatòria en un 99% de les intervencions.

Creixen els trasplantaments de donants vius

L'augment el 2009 de l'activitat d'alta complexitat als serveis de Cardiologia i de Neurociències és un nou exemple de la voluntat d'excel·lència del centre. Així ho constata l'increment de l'activitat d'hemodinàmica, d'electrofisiologia cardíaca, de neuroradiologia o de la cirurgia del Parkinson i l'epilèpsia. Gràcies al Programa de trasplantament de donant viu el nombre de donants vius de ronyó s'ha més que doblat i ha arribat als 11 donants. En total, el 2009 s'han fet 57 trasplantaments de ronyó.

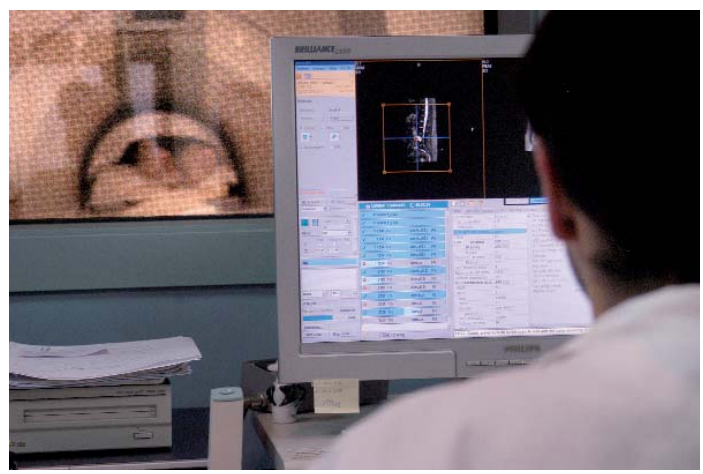

Avancem en el model territorial

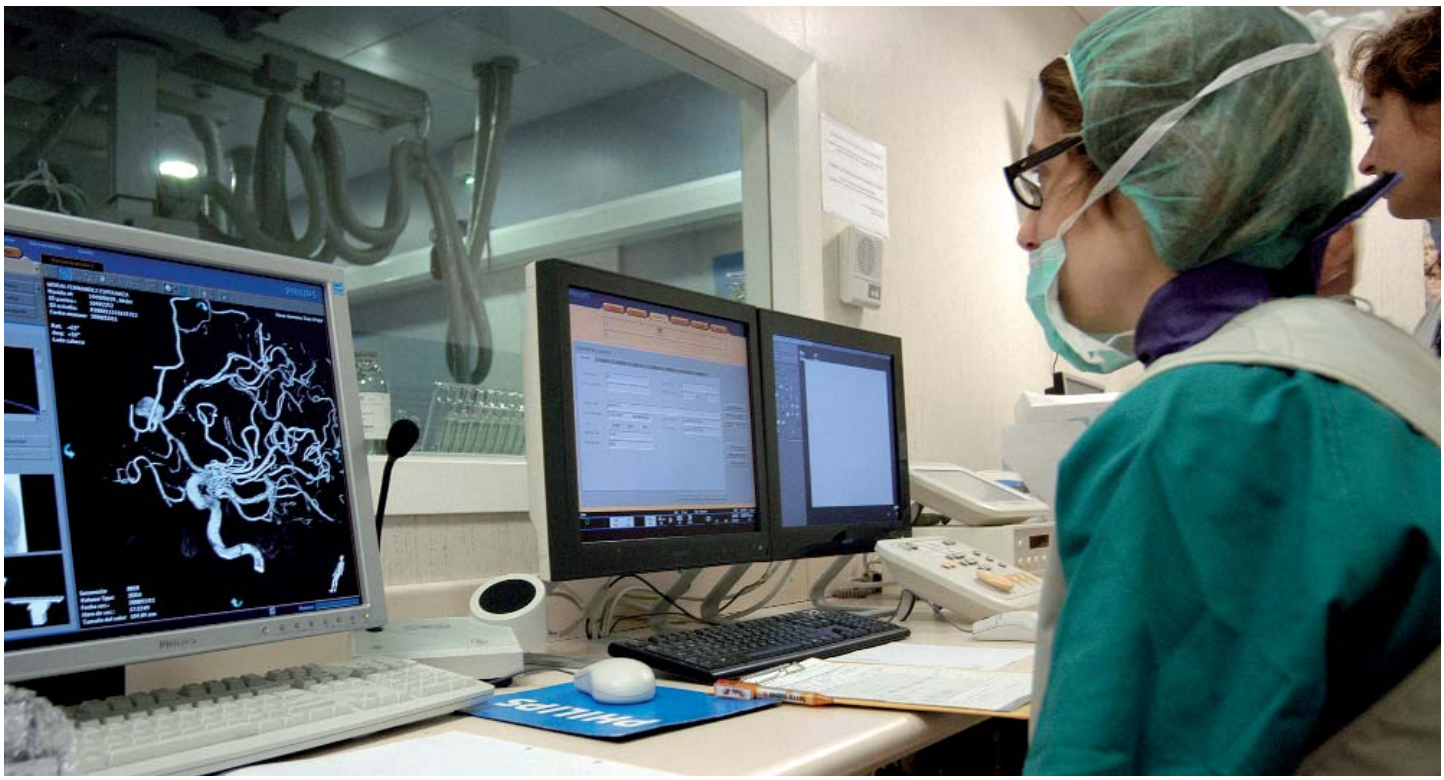

Més dades a la història clínica electrònica

Gràcies a la història clínica electrònica, en què convergeixen els projectes de futur del Departament de Salut i de l'ICS, aquest 2009 ja ha estat possible consultar en línia, des de la primària i des de l'Hospital, la informació clínica dels pacients i algunes de les exploracions complementàries que se'ls han fet.

Primeres visites als especialistes programades des de la primària

Les primeres visites amb els metges especialistes ja es poden programar electrònicament des del taulell d'atenció al públic dels centres de primària el mateix dia que s'ha estat visitat pel metge de família o pel pediatre. Això ha estat possible gràcies a la integració dels sistemes d'informació de l'atenció primària i hospitalària del Barcelonès Nord i el Maresme.

Iniciadors de la continuïtat de cures

La Gerència Territorial Metropolitana Nord va iniciar ja fa uns anys, i promou decididament, la continuïtat de cures del malalt entre l'atenció primària i l'hospitalària. Això implica la intervenció coordinada de múltiples professionals, tant en la preparació per a l'ingrés des de la primària a l'hospital com després de l'alta per garantir la cobertura del pla de necessitats assistencials i el manteniment de les cures establertes.

L'ictus, atès més ràpid que mai

En l'ictus (o embòlia cerebral) és especialment important el temps de resposta. El 2009 la Gerència Territorial Metropolitana Nord s'ha volgut convertir en referència per a tots els catalans en el tractament d'aquesta malaltia. Ha estat mitjançant la signatura d'un conveni entre l'Hospital Germans Trias i Pujol i l'Hospital del Mar, que els ha permès crear conjuntament el primer centre terciari d'ictus homologat de Catalunya, on es deriven els casos més complicats del territori de referència les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. Això fa possible sumar en coneixement i habilitats, i en investigació i docència, ja que els casos més complexos els veuen els professionals d'aquests dos centres.

A aquest gran pas s'hi ha sumat la voluntat de continuar consolidant l'anomenat Codi ictus, un sistema de funcionament distribuït en 13 àrees a Catalunya que permet la màxima coordinació entre els serveis d'emergències i els centres assistencials de primària i hospitalària. L'objectiu és garantir l'atenció més ràpida possible, en un hospital de referència, a les persones que pateixen un ictus.

Innovació i millores assistencials

Activitats de prevenció per millorar l'atenció assistencial

En el pla d'hivern s'ha posat en marxa una nova línia assistencial de prevenció. Els equips d'infermeria, en coordinació amb l'hospital de referència, identifiquen els pacients freqüentadors o amb malalties cròniques i, per mitjà d'un protocol de trucades, els ofereixen els consells de salut més adients segons cada cas. Amb això es redueixen les visites innecessàries i, conseqüentment, s'augmenta l'eficiència general de les visites mèdiques.

Intervenció telemàtica en l'atenció al postpart

Diversos centres d'atenció a la salut sexual i reproductiva de la Gerència Territorial Metropolitana Nord han participat en un estudi fet amb altres centres de Catalunya per conèixer l'efectivitat d'una intervenció telemàtica en l'atenció al postpart. L'estudi va consistir a comparar, fins a la visita de la quarantena, l'efectivitat de l'atenció telemàtica en un total de 638 dones puerperes distribuïdes en dos grups. El grup de control rebia l'atenció habitual i el grup experimental rebia l'atenció per videoconferència.

Augmenta l'eficiència de la prescripció farmacològica

En els centres d'atenció primària s'ha revisat la prescripció de tractaments de llarga durada (de tres mesos o més) amb medicacions que tenen la seva indicació principal en el tractament de problemes aguts. Aquesta revisió ha permès detectar 88.539 pacients (7,4% de la població) amb medicació per a problemes aguts prescrita per a més de tres mesos i reduir-los en un 45%. Això ha millorat l'eficiència de la prescripció i, conseqüentment, ha comportat un estalvi de l'1,2% anual en la despesa farmacològica.

La recepta electrònica ja és una realitat a l'atenció primària

Amb la nova recepta electrònica el metge prescriu un pla terapèutic per a cada pacient en el qual es recull la informació de tot el tractament farmacològic. D'aquesta manera els pacients ja no necessiten anar al centre d'atenció primària si és només per renovar les receptes, ja que la farmàcia pot consultar per via electrònica les seves dades i el seu pla terapèutic i dispensar la medicació corresponent al mes en curs. Aquest sistema augmenta l'ús racional dels medicaments perquè, d'una banda, permet al metge fer un seguiment immediat, a través del seu ordinador, de les dispensacions fetes a les oficines de farmàcia i, de l'altra, facilita la valoració del compliment terapèutic.

Desburocratització de la consulta

Una de les accions portades a terme per agilitar l'assistència primària de salut i reduir demores i llistes d'espera ha estat la desburocratització de la consulta. Així, tràmits que abans feia el metge de família ara es poden resoldre directament des del taulell d'atenció als usuaris: receptes per a malalts crònics, validació de receptes, comunicats de confirmació de baixa, justificants d'assistència al centre, tant per a visita com per a acompanyament. D'aquesta manera, la consulta queda alliberada d'algunes tasques simplement administratives i el personal sanitari pot dedicar més temps a l'atenció de la salut dels seus pacients.

Autoprogramació de visites als centres

S'han començat a instal·lar pantalles tàctils als vestíbuls dels centres d'atenció primària perquè els usuaris puguin programar-se les visites per internet. Amb aquest nou servei s'espera reduir el nombre de persones ateses als taulells de recepció i, per tant, disminuir també el temps d'espera per fer qualsevol altre tràmit.

Atenció gratuïta a la salut bucodental per als infants de 7 a 9 anys

En els protocols d'atenció dels serveis d'odontologia s'han establert diversos grups d'atenció per als infants de 7 a 9 anys: a) càries, b) malaltia periodontal, c) malaltia, malformacions o traumatismes. En cadascun dels sis serveis d'atenció primària de la Gerència Territorial s'ha designat un centre de referència amb dotació d'equipaments, recursos humans i materials per atendre les prestacions d'aquesta nova cartera de serveis, amb la qual es preveu atendre un total de 2.567 infants.

Prova pilot de coordinació en el control de mesures de tensió arterial (TA) entre les oficines de farmàcia i els EAP

Diversos equips d'atenció primària han iniciat un estudi de seguiment de la hipertensió arterial (HTA) a partir de les mesures fetes a la farmàcia. Això permet que, amb una aplicació informàtica, els equips puguin monitoritzar a distància les xifres de TA dels pacients hipertensos a partir de les dades introduïdes des de les farmàcies.

Es digitalitzen els electrocardiogrames i s'obre una consulta per ECAP amb el cardiòleg de referència

La digitalització dels electrocardiogrames s'està ampliant a tots els centres d'atenció primària. Això ha permès posar en marxa una consultoria virtual d'electrocardiogrames mitjançant l'estació clínica d'atenció primària (ECAP). D'aquesta manera s'estalvia la repetició innecessària de proves complementàries i es redueixen els tràmits burocràtics, cosa que permet dedicar més temps d'infermeria a altres tasques assistencials. La digitalització també s'està començant a aplicar per a dermatologia i oftalmologia.

Entra en funcionament l'ACUT del Vallès Oriental

Al mes de juliol es va reordenar l'activitat de l'atenció continuada urgent territorial del Vallès Oriental. Amb vuit punts d'atenció continuada, ofereix assistència al Vallès Oriental, excepte Sant Celoni, Mollet i Granollers, que tenen l'atenció urgent als hospitals de la XHUP corresponents. Amb aquest nou servei es completa la cobertura de l'atenció continuada i urgent al territori de la Metropolitana Nord, que consta de cinc serveis d'atenció continuada formats per 25 punts d'atenció continuada i dos centres d'urgències d'atenció primària.

Admissió electrònica a l'Hospital Germans Trias i Pujol

Amb aquest nou servei el pacient que té hora per visitar-se pot notificar que ja ha arribat passant la seva targeta sanitària per un lector de codis de barres sense haver de ser atès al taulell. Des de l'1 de novembre, data de l'arrencada del sistema, i fins al final d'any, s'han fet 22.601 admissions electròniques, un 35% del total de 64.758 admissions del període.

Nou laboratori de proves funcionals digestives

L'Hospital ha remodelat el Gabinet de Proves Funcionals Respiratòries i ha creat el Laboratori de Proves Funcionals Digestives, que permet fer exploracions d'alta complexitat i especificitat als pacients amb trastorns funcionals de l'aparell digestiu. La manometria d'alta resolució i la pH-impedanciometria són dues d'aquestes proves. A més, el Germans Trias i Pujol s'ha consolidat com un dels hospitals de Catalunya amb capacitat per dur a terme litotrípsies extracorpòries, que permeten desfer càculs renals i de les vies urinàries amb ones de xoc.

Es consolida la Unitat de Cap i Coll

El 2009 ha estat l'any de consolidació de la Unitat Oncològica de Cap i Coll de l'Hospital Germans Trias i Pujol, formada per un equip multidisciplinari amb capacitat per oferir un complet maneig del tractament dels tumors de cap i coll. En aquest primer any sencer de feina, la Unitat de Cap i Coll ha fet 44 sessions, en què s'han presentat i discutit fins a 236 casos, és a dir, més de quatre per setmana.

Nova tècnica no invasiva per a fixació de vèrtebres

L'Hospital Germans Trias i Pujol ha estat el primer centre català a fer fixacions de vèrtebres mitjançant una tècnica mínimament invasiva que redueix complicacions i temps de cirurgia. El cirurgià fixa les vèrtebres danyades amb un cargol, a través d'una incisió molt petita. Per localitzar el punt exacte on s'ha d'inserir el cargol, fa servir un aparell, anomenat navegador, que funciona com si fos un GPS molt precís. El mapa per poder guiar aquest GPS s'obté fusionant les imatges procedents de la radiografia i del TAC de l'esquena.

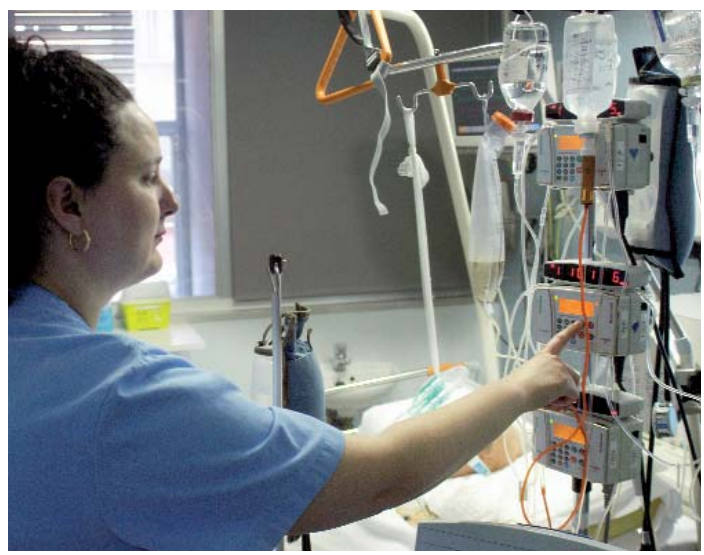

Qualitat

Comissions i comitès de qualitat

La qualitat és una aposta estratègica de la Gerència Territorial Metropolitana Nord. En aquest sentit, a l'Hospital hi ha les comissions clíniques i els comitès assistencials, uns òrgans assessors de la Direcció i de participació dels professionals que tenen l'objectiu de millorar la qualitat de l'assistència, la recerca i la docència. A l'Hospital Germans Trias i Pujol, acabat el 2009, hi ha 31 comissions i comitès actius.

Certificacions de qualitat ISO

Els nostres centres i serveis se sotmeten regularment a avaluacions amb l'objectiu de mantenir i millorar la qualitat dels serveis de salut que presten. El 2009 s'han acreditat per primera vegada amb el certificat ISO 9001:2008 el Servei d'Anatomia Patològia i la Unitat d'Hemodiàlisi de l'Hospital Germans Trias i Pujol. A més, cinc altres serveis i unitats de la primària i nou més de l'Hospital (alguns gestionats per altres empreses o fundacions), que ja havien estat certificats per primera vegada, han renovat la certificació i el seu compromís amb la millora contínua.

Seguretat clínica

La seguretat clínica també s'inclou en el control de qualitat. Amb aquest objectiu, l'Hospital Germans Trias i Pujol ha participat en diversos programes del Departament de Salut el 2009, com el d'higiene de mans, el de prevenció de caigudes de malalts hospitalitzats o el d'identificació inequívoca de pacients. A més, la primària de la Gerència Territorial Metropolitana Nord, l'Hospital Germans Trias i Pujol i l'Hospital del Mar han participat en el projecte HANDOVER – Continuïtat en la millora de l'atenció al pacient mitjançant la implementació del procés de transferència de pacients a Europa, cofinançat per la Comissió Europea.

Recerca i docència

Docència de medicina a l'atenció primària

La consolidació de l'estructura de la Gerència Territorial Metropolitana Nord ha comportat també la reordenació de les unitats docents preexistents del Barcelonès Nord i el Maresme i del Vallès Oriental i el Vallès Occidental, que s'han fos en la Unitat Docent Metropolitana Nord, que agrupa tots els equips d'atenció primària que ja estaven acreditats. Paral·lelament, s'ha hagut de gestionar la incorporació de l'equip d'atenció primària Montcada i Reixac i també el traspàs del de Canet de Mar, que són efectius des de principi de 2010. A part d'això, cal remarcar que, pel fet que s'ha allargat la durada acadèmica de l'especialitat de medicina familiar i comunitària, aquest any 2009 hi ha hagut per primer cop una promoció de residents de quart curs (R4). Així, durant el 2009 hi ha hagut 114 metges residents de medicina familiar i comunitària. En general, del total de metges que acaben la residència, el 85% acaben quedant-se a treballar a l'atenció primària.

Docència de medicina a l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

L'Hospital Germans Trias i Pujol continua col·laborant estretament amb la Universitat Autònoma de Barcelona en la formació dels alumnes de pregrau i postgrau de Medicina. En el curs acadèmic 2009-2010 s'han format 205 alumnes de pregrau (de 3r a 6è curs) i 220 de postgrau. Dels 42 que han acabat la seva formació, 21 (50%) han continuat la seva relació contractual amb l'Hospital.

Docència de medicina

	Primària	Hospital
Equips d'atenció primària acreditats	12	–
Tutors acreditats	93	–
Hospitals de referència	5	–
Alumnes de pregrau	–	205
Alumnes de postgrau	114	220
R1	35	53
R2	29	52
R3	29	53
R4	21	48
R5	–	14

Docència d'infermeria, treball social i formació professional

	Primària	Hospital
Pregrau		
Infermeria	310	426
Fisioteràpia	11	32
Tècnics	56	76
Postgrau		
Llevadores	8	7
Infermeria	2	56
Treball social	13	–
Total	**400**	**597**

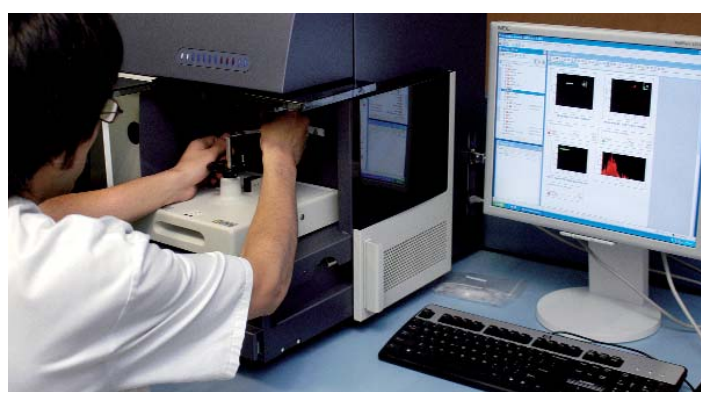

Prop de mil alumnes participen en la formació de pregrau i postgrau d'infermeria, fisioteràpia i formació professional

La docència de pregrau i postgrau a la Gerència Territorial Metropolitana Nord és una important activitat en la qual participen nombrosos professionals de l'atenció primària i de l'Hospital com a responsables de les pràctiques clíniques d'alumnes pertanyents a les escoles universitàries d'infermeria següents: Universitat de Barcelona, Gimbernat, Santa Madrona, Blanquerna, Andorra i IMAS. El 2009 han passat per la formació 972 alumnes, dels quals 400 a l'atenció primària i 572 a l'Hospital. A més, supervisors i professionals de l'Hospital Germans Trias i Pujol han participat en la formació de 76 tècnics dels centres següents: Escola Bonanova, SAM-M. Claret, Escola Eixample Clínic, Escola Ramón y Cajal, IES A. Satorras, Escola Freta, IES Badalona IX, IES Les Vinyes, Santa M. de los Apóstoles i IES Joan Maragall. Finalment, i en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat de Barcelona, s'ha tutelat la formació pràctica dels postgraus d'Atenció integral i gestió d'infermeria al bloc quirúrgic, d'Anestèsia i reanimació, d'Atenció i educació al pacient amb diabetis, i el Màster en infermeria d'anestèsia, reanimació i tractament del dolor.

Unitat de Suport a la Recerca Metropolitana Nord

La Unitat de Suport a la Recerca Metropolitana Nord també ha fos en una les dues anteriors unitats del Barcelonès Nord i el Maresme i de la zona Centre. L'objectiu principal de la Unitat de Suport a la Recerca és fomentar la recerca científica en l'atenció primària i per això dóna suport a tots els seus professionals per portar endavant nombrosos treballs d'investigació. A més, la Unitat de Suport a la Recerca també estableix col·laboracions amb altres proveïdors i centres assistencials externs.

Activitat de recerca d'atenció primària	
Articles publicats	20
Factor d'impacte	38,13
Ajuts a la recerca obtinguts	8
Finançament (projectes)	170.109 euros
Ajuts sol·licitats	56
Doctorats en curs	7
Projectes finançats en curs	29

Dues noves publicacions de recerca

La Unitat de Suport a la Recerca ha creat dos nous butlletins per difondre l'activitat investigadora que porten a terme els seus equips de recerca. Els dos butlletins es publicaran semestralment com a mitjà de comunicació amb la comunitat científica. L'equip que investiga les malalties arterials perifèriques publica el butlletí *ArtPer* i el que s'ocupa de les malalties hepàtiques publica el butlletí *GRemHAp*. Està previst que properament apareguin dos butlletins més per difondre les activitats de recerca sobre les malalties cardiovasculars i sobre les malalties respiratòries.

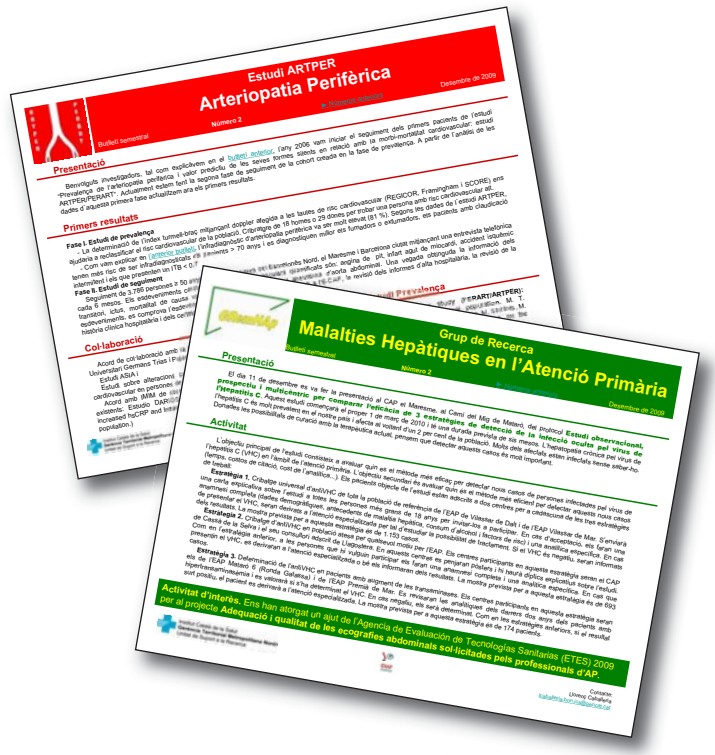

L'Institut Germans Trias i Pujol, un dels cinc primers de l'Estat en qualitat

Al principi de 2009, l'Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol (IGTP) ha estat un dels cinc centres de recerca estatals a obtenir la certificació de qualitat de l'Institut de Salut Carlos III, del Ministeri de Ciència i Innovació, cosa que obre portes a més convocatòries de recerca nacionals i internacionals. També permet millorar infraestructures, potenciar les línies d'investigació existents i obrir-ne de noves, ja que amb l'acreditació es facilita l'accés a finançament per contractar investigadors i tècnics. L'acreditació ha de ser ratificada per una auditoria anual del Carlos III que es farà en breu. Així mateix, l'IGTP ha fet una autoavaluació mitjançant una empresa externa, la qual ha constatat que durant el 2009 han millorat tant l'índex de la qualitat de la recerca com la seva gestió.

Activitat de l'Institut d'Investigació Germans Trias i Pujol	
Articles publicats	541
Articles publicats en revistes indexades	439
Factor d'impacte	2.022,489
Nombre de projectes actius	103

Camí de diverses patents i nous passos en oncologia

S'ha fet un estudi, finançat per la Generalitat, per conèixer l'aplicabilitat de la recerca que es fa a l'Institut Germans Trias i Pujol (IGTP). Els resultats indiquen que l'activitat investigadora és prou rellevant o innovadora per generar patents, algunes de les quals ja es troben en camí. De fet, l'aplicabilitat ja queda palesa en algunes de les publicacions que el 2009 han sortit de l'IGTP, com la que va aparèixer el mes de setembre al *New England Journal of Medicine*, sobre el càncer de pulmó, signada per un equip d'investigadors del Germans Trias i l'Institut Català d'Oncologia.

Activitats formatives acreditades

La formació que duu a terme l'IGTP ha fet un nou pas endavant el 2009, en ser acreditada pel Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries de l'Institut d'Estudis de la Salut. Entre les activitats formatives que es fan destaquen les que agrupen investigadors clínics i bàsics i que aborden les malalties des del punt de vista de la investigació global.

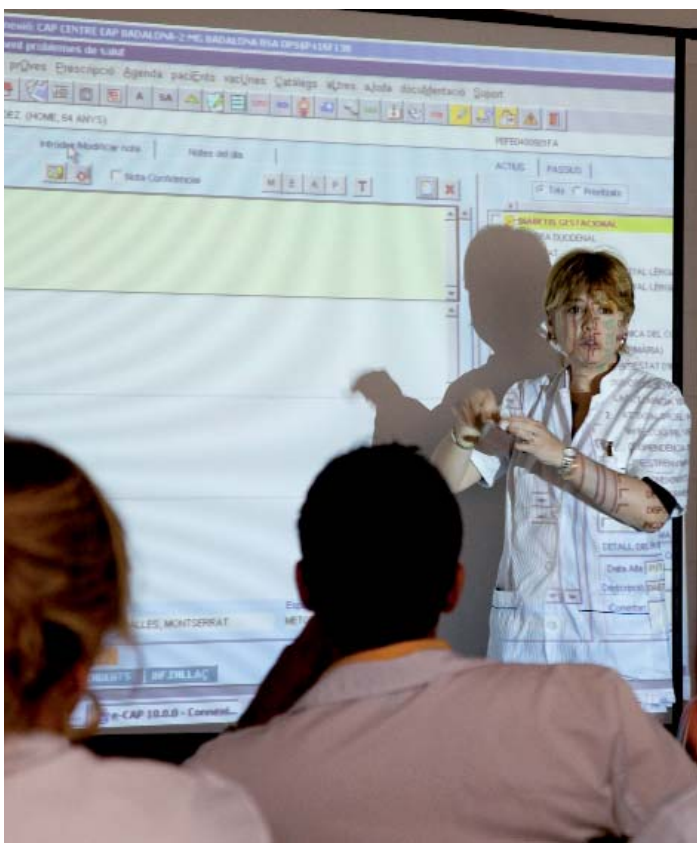

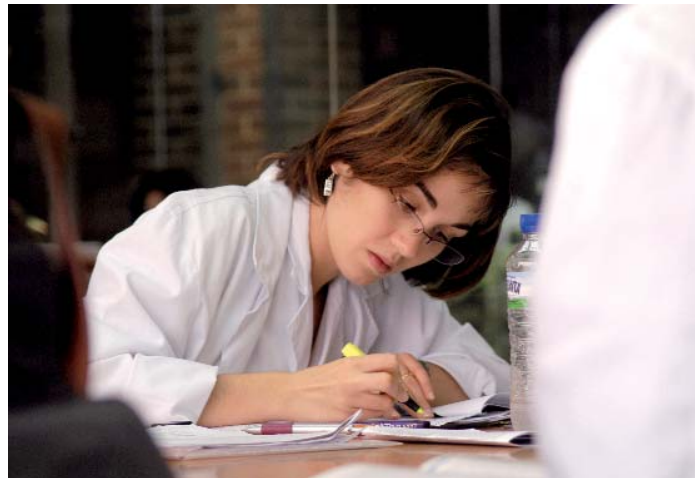

La biblioteca, una eina potent per a la docència i la recerca

La biblioteca de l'Hospital Germans Trias i Pujol forma part del Servei de Biblioteques de la UAB i té l'acreditació de la Norma UNE-EN-ISO 9001-2000. A més de donar suport als estudis de la Facultat de Medicina, també és una eina molt potent per a la recerca.

Activitat de la biblioteca de l'Hospital Germans Trias i Pujol	
Lectors	49.095
Llibres consultats	2.184
Revistes consultades a sala	1.545
Cerques bibliogràfiques en línia	2.780
Préstecs	1.246
Peticions d'articles de publicacions	2.239
Revistes electròniques subscrites el 2009	23
Sessions formatives	4

Col·laboració per a la formació entre tots els nivells assistencials

Així com l'any anterior es van unificar els plans de formació del Barcelonès Nord i del Vallès Oriental i l'Occidental, enguany s'ha engegat una línia de col·laboració entre l'atenció primària i l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. A més, a l'Hospital s'ha treballat perquè la formació continuada arribi a tots els professionals en els tres vessants: estratègic, específic i bàsic. També s'han incrementat les accions i els estàndards de satisfacció, base fonamental per a la translació de coneixements obtinguts.

Pla de formació

	Primària		Hospital		Metropolitana Nord	
	Activitats	Places	Activitats	Places	Activitats	Places
Fons de formació continuada	238	5.905	85	1.649	323	7.554
Fons propis	426	11.139	376	6.274	802	17.413
Total	**664**	**17.044**	**461**	**7.923**	**1.125**	**24.967**

Professionals

Plantilla per categories

	Primària	Hospital	Metropolitana Nord
Facultatius	1.606	443	2.049
Farmacèutics	8	9	17
Auxiliars d'infermeria	380	417	797
Diplomats d'infermeria/ATS	1.347	918	2.265
Altre personal sanitari	93	79	172
Personal de gestió i serveis			
Personal administratiu	1.017	224	1.241
Personal de cuina i bugaderia	6	16	22
Personal de manteniment	40	47	87
Pesonal subaltern	260	157	417
Treballadors socials	41	5	46
Altre personal no sanitari	85	43	128
Residents	124	283	407
Total	**5.007**	**2.641**	**7.648**

Les juntes clíniques, òrgans d'assessorament i consulta de l'atenció primària

D'ençà la seva creació l'any 2008, les juntes clíniques han esdevingut un òrgan d'assessorament i consulta per a la direcció de l'atenció primària. Són un espai de treball comú entre els òrgans de direcció de l'atenció primària i els treballadors que permet compartir propostes de millora en l'àmbit assistencial. El 2009, a causa de la situació sanitària creada pel brot de grip A (H1N1), les juntes clíniques han estat un important recurs de debat i difusió de la informació, cosa que ha reforçat el seu objectiu inicial d'esdevenir un canal de participació dels professionals en la direcció.

Es millora la protecció de la maternitat

A la Gerència Territorial Metropolitana Nord es vetlla per les treballadores embarassades mitjançant el Protocol de protecció de la maternitat. S'avalua el lloc de treball per veure si les condicions són adequades o si cal fer algun canvi o millora. A l'atenció primària s'ha aplicat en deu casos, per als quals ja s'han fet reformes del lloc de treball o se n'ha fet la sol·licitud. A l'Hospital Germans Trias i Pujol el protocol de protecció de la maternitat s'ha aplicat en 42 casos, pràcticament el doble que el 2008.

Prevenció de riscos laborals

La Unitat Bàsica de Prevenció de Riscos Laborals de l'atenció primària Metropolitana Nord és fruit de la fusió de les dues anteriors unitats del Vallès Oriental i Occidental i del Barcelonès Nord i el Maresme. El 2009, ha organitzat deu cursos formatius diferents als quals han assistit 1.606 professionals, cosa que representa gairebé un 34% del total de l'atenció primària. S'ha incrementat el nombre d'exàmens de salut periòdics i el nombre de treballadors vacunats contra la grip estacional. La quantitat de consultes fetes a la Unitat de Prevenció s'ha triplicat, sobretot arran de les accions de prevenció de la grip A portades a terme. D'altra banda, s'ha fet el seguiment del lloc de treball dels treballadors sensibles i s'ha fet l'avaluació psicosocial de l'atenció primària del Barcelonès Nord i el Maresme.

La Unitat Bàsica de Prevenció de Riscos Laborals de l'Hospital Germans Trias i Pujol ha destacat el 2009 pel nombre d'exercicis duts a terme: sis d'evacuació total del centre, dotze més de localització i també una dotzena de comunicacions. Les consultes a la Unitat han estat més d'un miler, la majoria de seguiment i promoció de la salut, principalment sobre deshabituació tabàquica i sobrepès. També s'ha dut a terme l'avaluació psicosocial a l'Hospital, que estudia com se senten els treballadors a la feina, i s'ha posat en marxa el grup de treball d'anàlisi i proposta d'accions de millora.

Activitat en prevenció de riscos laborals

	Primària	Hospital	Metropolitana Nord
Avaluacions de riscos	54	64	118
Llocs de treball	403	81	484
Treballadors	2.457	270	2.727
Plans d'emergència	24	1	25
Visites de prevenció	91	35	126
Vacunació antigripal	1.512	655	2.167
Exàmens de salut laboral	646	368	1.014

Pioners en la protecció de riscos en els protocols d'infermeria

A l'Hospital Germans Trias i Pujol s'han revisat 33 procediments infermers, en els quals s'ha inclòs un apartat específic de riscos associats i mesures correctores destinades a la minimització del risc. L'Hospital és pioner a Catalunya en aquesta tasca.

Ciutadania

El Programa Pacient Expert ICS, una ajuda empàtica per millorar la salut

Amb el Programa Pacient Expert ICS, els professionals sanitaris organitzen sessions de grup en què l'intercanvi d'experiències entre els pacients indueix un canvi d'hàbits que millora la seva qualitat de vida. Mitjançant aquestes sessions, pacients amb una malaltia crònica n'ajuden d'altres amb la mateixa patologia per tal que reconeguin els seus símptomes i puguin aconseguir conviure millor amb la malaltia, esdevinguin autònoms en l'autocura i siguin capaços de prendre decisions. El Programa Pacient Expert ICS va ser presentat a la Gerència Territorial Metropolitana Nord el juliol de 2009, i durant el segon semestre s'ha estat treballant perquè a principi de 2010 ja es pugui posar en marxa.

Les activitats comunitàries i grupals són un dels principals recursos per promoure la salut col·lectiva

L'atenció comunitària, dirigida al conjunt de la comunitat i no només a l'individu, es basa en el treball amb la comunitat i se centra en l'educació sanitària, la promoció de la salut, la vigilància del medi i la participació de la comunitat. És així que l'atenció comunitària es basa en un model d'atenció orientat no pas a la demanda, sinó a les necessitats de la població. Són intervencions d'infermeria que es porten a terme en l'ambient habitual dels seus destinataris o bé sessions de formació en salut per a col·lectius específics.

- Salut escolar: nutrició, salut bucodental, hàbits tòxics, prevenció d'accidents, vacunacions, etc.
- Adolescents: educació sanitària i promoció de la salut sobre hàbits tòxics, hàbits alimentaris i salut sexual, etc.
- Ancians: preparació per a la jubilació, tallers d'exercici físic, alimentació equilibrada, etc.
- Grups amb determinades patologies, factors de risc o situacions de salut: diabetis, hipertensió, obesitat, factors de risc cardiovascular, malalties osteoarticulars, depressió, ansietat, etc.
- Campanyes de vacunació.
- Cuidadors (formals o informals): formació i adquisició d'habilitats (autoestima, sentiment de culpabilitat, càrrega emocional), recursos disponibles (grups d'autoajuda, recursos socials), etc.
- Educació per a la salut: col·laboració amb els mitjans de comunicació locals i amb altres àmbits (ajuntaments, serveis socials, escoles, etc.) per dur a terme les activitats d'educació sanitària, promoció i prevenció.

El programa Salut i escola apropa els serveis d'infermeria als adolescents per millorar la seva salut

Gràcies a una col·laboració entre el Departament de Salut i el Departament d'Educació, els equips d'atenció primària poden desplaçar una infermera als instituts d'ensenyament secundari per atendre els joves que cursen 3r i 4t d'ESO. Amb aquest servei s'ofereix als joves assistència i orientació sobre promoció de la salut, prevenció de situacions de risc, avaluació precoç de problemes de salut mental, d'afectivitat, de salut sexual, de drogues, d'alimentació, etc. La consulta pot ser oberta o individual, confidencial o espontània.

Fira sanitària a l'Hospital Germans Trias i Pujol

L'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol ha organitzat, amb l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Badalona, la primera Fira sanitària amb l'objectiu d'ajudar els joves a orientar millor els seus estudis. Emmarcada en les Jornades d'Orientació Acadèmica, la Fira ha acollit, a principi d'any, nombrosos alumnes d'ensenyament secundari de Badalona interessats a cursar estudis superiors en l'àmbit sanitari. Durant un matí la Fira sanitària ha ofert diverses ponències de representants universitaris i la visita per grups a alguns serveis de l'Hospital per conèixer la feina que hi fan els professionals.

Activitat del programa Salut i escola

	SAP Mataró-Maresme	SAP Santa Coloma de Gramenet	SAP Badalona-Sant Adrià de Besòs	SAP Granollers-Mollet	SAP Cerdanyola-Ripollet	SAP Sabadell-Rubí-Sant Cugat-Terrassa	Total
Instituts	33	16	27	15	41	31	163
Alumnes atesos	2.019	1.069	439	636	5.890	660	10.713

Responsabilitat social corporativa

Medi ambient

El respecte pel medi ambient ha esdevingut un compromís institucional i els criteris de gestió mediambiental ja s'estan aplicant a diversos centres. Així, doncs, a l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol s'ha redactat l'Informe d'avaluació ambiental inicial com a pas previ a la implantació d'un sistema de gestió ambiental.

A més, a l'Hospital les xifres de recollida selectiva de residus reflecteixen la feina que s'està fent en aquest sentit.

Residus hospitalaris gestionats per tipus

G-I-II Assimilables a residus urbans	1.375,68 Tm
G-III Biosanitaris	17.122 contenidors
G IV Citostàtics	3.620 contenidors
Químics	12.232 litres

I a l'atenció primària ja s'ha iniciat la recollida de residus de mercuri als centres del Barcelonès Nord i el Maresme. El 2009 ja són sis els centres que han obtingut la certificació del sistema comunitari europeu de gestió i auditoria ambiental EMAS:

- CAP Bufalà-Canyet (Badalona)
- CAP la Salut (Badalona)
- CAP Dr. Vilaseca (Santa Coloma de Gramenet)
- CAP Barri Llatí (Santa Coloma de Gramenet)
- CAP Rocafonda-Palau (Mataró)
- CAP Ronda Cerdanya (Mataró)

Cooperació internacional

Els valors de cooperació i solidaritat cada vegada són més assumits entre els professionals de la sanitat catalana. Així, durant el 2009, es van concedir tres permisos laborals per portar a terme col·laboracions sanitàries internacionals:

- Cooperació d'un metge de família quinze dies al Senegal i Burkina Faso amb les ONG Conductors Solidaris de Catalunya (CSC), Red Logística Humanitaria (RLH), CCONG i Yamlaminin.
- Cooperació d'un metge especialista un mes a Etiòpia amb el Proyecto Visión.
- Cooperació d'un pediatre un mes al Marroc amb el projecte Santé à Arbâa Sahel, de salut maternoinfantil amb revisions mèdiques i promoció de la salut.

L'Ajuntament de Badalona i la Gerència Territorial Metropolitana Nord signen un conveni per promoure el voluntariat sociosanitari

El mes de novembre es va signar un conveni entre l'Ajuntament de Badalona i la Gerència Territorial Metropolitana Nord per fomentar la col·laboració dels grups de voluntariat en accions de suport i ajuda a persones amb problemàtica sociosanitària. Els objectius específics d'aquest conveni són:

- Difondre l'activitat del voluntariat potenciant la participació social comunitària, sensibilitzant la població.
- Promoure la captació de voluntaris a través dels EAP, serveis socials, oficines de benestar social, centres cívics i altres entitats del barri.
- Seleccionar persones amb un perfil òptim per desenvolupar tasques de voluntaris sociosanitaris.
- Informar i assessorar els voluntaris amb relació a la seva activitat, drets i deures.
- Potenciar la col·laboració i la coordinació amb altres entitats i institucions.
- Supervisar i fer el seguiment tant dels voluntaris com de les persones i famílies que estan utilitzant el servei.

Voluntaris per a petits i grans

A l'Hospital Germans Trias i Pujol, el 2009 un total de nou persones s'han dedicat a l'acompanyament d'adults. També un grup de voluntaris s'ha ocupat de la biblioteca del pacient, que té 1.500 llibres per oferir en préstec a les persones hospitalitzades, i s'ha fet feina d'acompanyament pediàtric per facilitar un respir als pares o responsables de nens i joves. L'activitat de voluntariat es pot fer gràcies a la col·laboració amb el Grup de Voluntariat Maria Auxiliadora, el grup de voluntaris de l'Hospital mateix, la Fundació Oncològica Enriqueta Villavecchia, la Fundació El Somni dels Nens, la Fundació Autònoma Solidària i la Fundació "la Caixa".

Ciberaula: escola i esbarjo

La Ciberaula de l'Hospital Germans Trias i Pujol és un espai on, a la tarda, els nens i joves ingressats a pediatria poden entretenir-se jugant, aprenent i connectant-se a internet. Ho fan gràcies al suport dels voluntaris. L'any 2009 s'hi han fet 816 accions de voluntariat. Al matí aquest espai acull l'Aula de l'Hospital Germans Trias i Pujol, en la qual dues mestres procuren que els petits i joves continuïn el seu procés d'aprenentatge tot i no poder anar a escola.

Més de 900 mediacions i prop de cinc casos diaris atesos per les treballadores socials

La Unitat de Treball Social de l'Hospital Germans Trias i Pujol s'ocupa de coordinar les mediacions interculturals que cal dur a terme. L'any 2009 la xifra de mediacions ha superat les 900: 342 d'àrabs, 337 de xineses, 135 de paquistaneses i 95 de romaneses. D'altra banda, les treballadores socials de l'Hospital han atès 1.741 casos en un sol any, cosa que representa una mitjana de gairebé cinc cada dia.

Cursa de la sanitat catalana

Un dels esdeveniments de més renom a la Gerència Territorial Metropolitana Nord és la Cursa atlètica de la sanitat catalana. El 15 de maig de 2009 se'n va fer la setzena edició i, convertida de nou en una gran festa, hi van participar més de 400 treballadors de la sanitat de tot Catalunya.

Pallassos hospitalaris i nou taller de musicoteràpia

Els pallassos hospitalaris han passat un altre cop per l'Hospital Germans Trias i Pujol gràcies a l'actuació de Pallassos sense Fronteres en el marc del programa Correos Reparte Sonrisas. A més, dins dels cursos de sessió continuada, se n'ha inclòs un per als professionals de l'Hospital sobre habilitats ludicoeducatives per a persones en contacte amb nens i personal voluntari. Això també ha estat possible gràcies a la feina de l'ONG Pallassos sense Fronteres. D'altra banda, els més petits i les seves famílies han estat els protagonistes del nou taller de musicoteràpia que s'ha engegat a final de 2009.

Inversions i nous equipaments

Cuidar la salut dels ciutadans també demana tenir en bon estat els centres, serveis i instal·lacions. És amb aquest objectiu que durant l'any 2009 s'ha pogut fer realitat un important esforç en inversions.

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol

- Digitalització de la radiologia convencional
- Primera fase de la nova Unitat d'Urgències: nous vestidors per al personal
- Segon equip d'hemodinàmica
- Reforma de les consultes externes de pneumologia i broncoscòpies
- Obres d'habilitació d'espais per a l'atenció al part natural
- Arranjament parcial de la zona d'anatomia patològica
- Annex per a l'atenció de la grip nova
- Nou accelerador lineal per al Servei d'Oncologia Radioteràpica
- Nou TAC (tomògraf axial computat) per al Servei d'Oncologia Radioteràpica
- Ampliació i condicionament provisional de terrenys per a aparcament
- Nova caldera d'aigua calenta sanitària i de calefacció
- Obertura de la nova entrada a les consultes externes
- Obertura del Laboratori de Proves Funcionals Digestives
- Obres de millora dels lavabos de la quarta planta
- Trasllat del Servei de Rehabilitació amb motiu de les obres d'Urgències

Zona de Recerca

- Implantació d'una nova barrera de control d'entrada al sector
- Condicionament d'aparcament en terrenys provisionals
- Avantprojecte de nou estabulari
- Presentació del projecte del nou edifici de l'Institut de Lluita contra la Leucèmia de la Fundació Carreras
- Avantprojecte de Biobanc

Atenció primària

Nous centres d'atenció primària

- CAP Ocata (el Masnou)
- CAP la Llàntia (Mataró)
- CAP Antoni Creus (Terrassa)
- CAP la Farigola (Cerdanyola del Vallès)

Inici d'obres de nous centres

- CAP Polinyà
- CAP Palau-solità i Plegamans
- CAP Gràcia (Sabadell)

Millores i reformes

- Ampliació del CAP Sant Miquel (Granollers)
- Ampliació del Consultori local de l'Ametlla del Vallès
- Ampliació del CAP els Merinals (Sabadell)
- Aparcament del CAP Cerdanyola-Ripollet
- Façana del CAP Badia del Vallès
- Climatització del CAP Canovelles
- Climatització del CAP ca n'Oriac (Sabadell)
- Climatització del CAP Vilassar de Dalt
- Climatització del CAP el Fondo (Santa Coloma de Gramenet)

Gestió econòmica

Execució del pressupost

	Atenció primària	Hospital Germans Trias i Pujol	Gerència Territorial Metropolitana Nord
Obligacions comptabilitzades	304.303.113,49	223.713.489,61	528.016.603,10

Font: Direcció Econòmica i d'Organització de l'ICS.

Farmàcia

	Atenció primària	Hospital Germans Trias i Pujol	Gerència Territorial Metropolitana Nord
Import líquid	317.498.911,33	37.845.911	355.344.822,33
Import per recepta	12,72	–	–
Import líquid per habitant	223,79	–	–

Font: Àrea Econòmica i Financera de la Gerència Territorial Metropolitana Nord.

Resumen

La Gerencia Territorial Metropolitana Nord es la estructura organizativa que gestiona los dispositivos de salud de atención primaria y atención hospitalaria del Instituto Catalán de la Salud (ICS) en las comarcas del Barcelonès Nord, Maresme, Vallès Occidental y Vallès Oriental, donde ofrece asistencia al 70% del territorio y de la población. Es decir, 1.448.812 personas pertenecientes a 79 municipios y atendidas por 63 equipos de atención primaria. La Gerencia también gestiona el Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, centro hospitalario de primer nivel para el Barcelonès Nord y centro de alta tecnología y referencia para el conjunto del Barcelonès Nord y el Maresme. Para determinadas patologías más complejas, el Hospital también es centro de referencia para el Vallès y las comarcas de Girona. Además, en todo el territorio la atención hospitalaria está cubierta también por once hospitales de la XHUP, con los que se coordinan todos los equipos de atención primaria.

En el año 2009, la Gerencia Territorial Metropolitana Nord ha entrado en un periodo de consolidación y ha avanzado más en el proceso de integración de los diferentes niveles asistenciales. Con este objetivo se ha reforzado la continuidad de cuidados mediante el programa Prealt y se ha impulsado la coordinación de la actividad de enfermería de atención primaria y hospitalaria. También se ha atendido coordinadamente la casuística de la gripe A. Además, varios equipos de atención primaria han iniciado procesos de atención integrada de patologías prevalentes, como la insuficiencia cardíaca congestiva o la enfermedad pulmonar obstructiva crónica, con voluntad de extender esta fórmula de atención al resto de enfermedades crónicas. Y se ha avanzado asimismo en la formación compartida.

En el ámbito económico, se han realizado varias inversiones que, en atención primaria, han permitido abrir cuatro nuevos centros, ampliar tres más y reformar cinco, así como iniciar las obras de construcción de otros tres. Por otra parte, también se ha empezado a implantar el proyecto de autonomía de gestión de los equipos de atención primaria, que debe permitir una mayor implicación de los profesionales en la gestión de la asistencia sanitaria y una mayor eficiencia en la utilización de recursos. En el año 2009, dos equipos han iniciado ya el proceso de autonomía de gestión y para el 2010 está previsto incorporar al mismo veintidós más. En el Hospital Universitari Germans Trias i Pujol ha finalizado la primera fase de las obras de las nuevas urgencias y se han habilitado nuevos espacios para atender partos naturales. Además, la apertura del laboratorio de pruebas funcionales digestivas constituye una apuesta continua por la alta tecnología. También se han ampliado las plazas de aparcamiento, lo que supone una sensible mejora de las infraestructuras destinadas a los usuarios.

Abstract

The Metropolitana Nord Regional Management is the organization that manages the primary and hospital care facilities of the Catalan Health Institute (ICS) in the counties of Barcelonès Nord, Maresme, Vallès Occidental and Vallès Oriental. It provides healthcare to 70% of the region and the population in these counties, i.e. 1,448,812 people living in 79 towns and attended to by 63 primary care teams (EAPs). ICS Metropolitana Nord also manages Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, a first-rate hospital centre in Barcelonès Nord and a high-tech reference centre for Barcelonès Nord and Maresme. For some more complex pathologies, the hospital is also the reference centre for the Vallès region and the counties of Girona. The entire region is also covered for hospital care by eleven XHUP hospitals through which all the EAPs are coordinated.

In 2009, the Metropolitana Nord Regional Management entered a consolidation period and made progress in the process of providing additional healthcare levels. With this aim in mind, the continuity of treatment was strengthened through the Prealt Programme and the coordination of primary care nursing and hospital nursing was also promoted. The situation with influenza A was handled in a coordinated manner. Different primary care teams also began integrated care processes of common ailments, such as congestive heart failure and chronic obstructive pulmonary disease with the goal of applying this care formula to other chronic illnesses. Progress was also made in joint training.

In terms of spending, several investments were made in primary care that made it possible to open four new centres, expand three, remodel five and begin construction on three more centres. Work also began on the independent management project of primary care teams, which should provide for increased involvement of professionals in healthcare management and greater efficiency in the use of resources. In 2009, two teams began the independent management process and twenty-two more are expected to join them in 2010. The first phase of construction was completed on the new emergency facilities at Hospital Universitari Germans Trias i Pujol and new natural-childbirth treatment areas were opened. Moreover, the opening of the digestive function test laboratory represents a firm commitment to high technology. Parking facilities were also expanded, which has meant a considerable improvement in user infrastructure.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut
Gerència Territorial Metropolitana Nord
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol
Ctra. Canyet, s/n
08915 Badalona
Tel. 93 497 88 57
gterritorial.mn.ics@gencat.cat

Coordinació: Josep Estruch i Roser Reyner

Realització: Hores extraordinàries, SL
Disseny gràfic: Víctor Oliva. Disseny gràfic SL
Fotografies: Quim Roser i arxiu de la Gerència Territorial
Impressió: B-2/c Gràfiques, SL
Dipòsit legal: B-30.219-2010

www.gencat.cat/ics